॥ गान्धार्य्युवाच ॥ अध्यर्द्धगुणमाढ्यं बले शौर्य्ये च केशव । पित्रा त्वया च दाशार्हं दृप्तं सिंहमिवोत्कटं ।
यो बिभेद चमूमेको मम पुत्रस्य दुर्भिदां । स भूत्वा मृत्युरन्येषामयं मृत्युवशं गतः ।
तस्योपलक्षये कृष्ण कार्ष्णेरमिततेजसः । अभिमन्योर्हतस्यापि प्रभा नैवोपशाम्यति । ५७०
एषा विराटदुहिता स्नुषा गाण्डीवधन्वनः । आर्त्ता बालं पतिं वीरं दृष्ट्वा शोचत्यनिन्दिता ।
तमेषा हि समासाद्य भार्य्या भर्त्तारमन्तिके । विराटदुहिता कृष्ण पाणिना परिमार्ज्जति ।
तस्य वक्त्रमुपाघ्राय सौभद्रस्य मनस्विनी । विबुद्धकमलाकारं कम्बुवृत्तशिरोधरं ।
काम्यरूपवती चैषा परिष्वजति भामिनी । लज्जमाना पुरा चैनं माध्वीकमदमूर्च्छिता ।
तस्य क्षतजसन्दिग्धं जातरूपपरिष्कृतं । विमुच्य कवचं वीर शरीरमभिवीक्ष्यते । ५७५
अवेक्षमाणा सा बाला कृष्ण त्वामभिभाषते । अयन्ते पुण्डरीकाक्ष सदृशाक्षो निपातितः ।
बले वीर्य्ये च सदृशस्तेजसा चैव तेऽनघ । रूपेण च तथाऽत्यर्थं शेते भुवि निपातितः ।
अत्यन्तसुकुमारस्य राङ्कवाजिनशायिनः । कच्चिदद्य शरीरन्ते भूमौ न परितप्यते ।
मातङ्गभुजवर्ष्माणौ ज्याक्षेपकठिनत्वचौ । काञ्चनाङ्गदिनौ शेते निक्षिप्य विपुलौ भुजौ ।
व्यायम्य बहुधा नूनं सुखसुप्तः श्रमादिव । एवं विलपतीमार्त्तां न हि मामभिभाषसे । ५८०
न स्मराम्यपराधन्ते किं मां न प्रतिभाषसे । न तु मां त्वं पुरा दूरादभिवीक्ष्याभिभाषसे ।
न स्मराम्यपराधं मे किं मां न प्रतिभाषसे । आर्य्यामार्य्य सुभद्रां त्वमिमांश्च त्रिदशोपमान् ।
पितॄन् माञ्चैव दुःखार्त्तां विहाय क्व गमिष्यसि । तस्य शोणितदिग्धान् वै केशानुद्यम्य पाणिना ।
उत्सङ्गे वक्त्रमाधाय जीवन्तमिव पृच्छति । स्वस्रीयं वासुदेवस्य सुतं गाण्डीवधन्वनः ।
कथं त्वां रणमध्यस्थं जघ्नुरेते महारथाः । धिगस्तु क्रूरकर्म्मंस्तान् कृपकर्णजयद्रथान् । ५८५
द्रोणद्रौणायनी चोभौ यैरसि व्यसनीकृतः । नरर्षभाणां सर्व्वेषां कथमासीत्तदा मनः ।
बालं त्वां परिवार्य्यैकं मम दुःखाय जघ्नुषां । कथं नु पाण्डवेयानां पाञ्चालानाञ्च पश्यतां ।
त्वं वीर निधनं प्राप्तो नाथवान् सन्ननाथवत् । दृष्ट्वा च बहुभिः संख्ये हतं वीर पिता तव ।
वीरः पुरुषशार्दूल कथं जीवति पाण्डवः । न राज्यलाभो विपुलः शत्रूणां वा पराभवः ।
प्रीतिं धास्यति पार्थानां त्वामृते पुष्करेक्षण । तव शस्त्रजिताल्लोकान् धर्म्मेण च दमेन च । ५९०
क्षिप्रमन्वागमिष्यामि तत्र मां परिपालय । दुर्म्मरं पुनरप्राप्ते लोके भवति केनचित् ।
यदहं त्वां रणे दृष्ट्वा हतं जीवामि दुर्भगा । कामिदानीं नरव्याघ्र श्लक्ष्णया स्मितया गिरा ।
पितृलोके समेत्यान्यां मामिवामन्त्रयिष्यसि । नूनमप्सरसां स्वर्गे मनांसि प्रमथिष्यसि ।
परमेण च रूपेण गिरा च स्मितपूर्व्वया । प्राप्य पुण्यकृतांल्लोकानप्सरोभिः समेयिवान् ।
सौभद्र विहरन् काले स्मरेथाः सुकृतानि मे । एतावानिह संवासो विहितस्ते मया सह । ५९५
षण्मासान् सप्तमे मासि त्वं वीर निधनं गतः । इत्युक्तवचनामेतामपकर्षन्ति दुःखितां ।
उत्तरां मोघसंकल्पां मत्स्यराजकुलस्त्रियः । उत्तरामपकृष्यैनामार्त्तामार्त्ततराः स्वयं ।